

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อศึกษา ลักษณะ การกำหนดปรัชญา และวัตถุประสงค์ของฝ่ายการพยาบาล แผนกการพยาบาลและหอผู้ป่วย คึกษาระดับของการปฏิบัติตามปรัชญา และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้และศึกษาความสอดคล้องของ การปฏิบัติตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ระหว่างฝ่ายการพยาบาล แผนกการพยาบาลและหอผู้ป่วย ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

แหล่งข้อมูล

1. เอกสารที่แสดงข้อความที่บ่งชี้ถึงปรัชญาและวัตถุประสงค์ขององค์การพยาบาล ได้แก่ หนังสือแนะนำโรงพยาบาล คู่มือปฐมนิเทศบุคลากรใหม่ เอกสารแสดงสายการบังคับบัญชา คู่มือข้าราชการของโรงพยาบาล คู่มือปฏิบัติงานประจำแผนก คู่มือปฏิบัติงานของบุคลากรประจำหอผู้ป่วย คู่มือนิเทศงาน คู่มือบริหารของแผนกและหอผู้ป่วย และแบบฟอร์มประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร
2. ประชากรผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้บริหารการพยาบาล ในโรงพยาบาลของรัฐ ขนาด 500 เตียงขึ้นไป ในกรุงเทพมหานครทุกสังกัดที่มีการกำหนดปรัชญา และวัตถุประสงค์ระดับฝ่ายการพยาบาลไว้ รวม 6 แห่ง โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ
 - 2.1 ผู้บริหารระดับฝ่ายการพยาบาล ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล รอง/ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล จำนวน 26 คน
 - 2.2 ผู้บริหารระดับแผนกการพยาบาล ได้แก่ หัวหน้าแผนกการพยาบาล หัวหน้างานการพยาบาล ผู้ตรวจการพยาบาล หรือตำแหน่งอื่นในระดับเดียวกัน ซึ่งรับผิดชอบงานในแผนกอายุรกรรม ศัลยกรรม กุมารเวชกรรม และสูติ-นรีเวชกรรม จำนวน 45 คน

2.3 ผู้บริหารระดับหอผู้ป่วย ได้แก่ หัวหน้าหอผู้ป่วยในที่ปฏิบัติงานในแผนก อายุรกรรม ศัลยกรรม กุมารเวชกรรม และสูติ-นรีเวชกรรม ไม่รวมหัวหน้าหอผู้ป่วยหนัก และ หัวหน้าหอผู้ป่วยพิเศษ จำนวน 96 คน

รวมจำนวนประชากรผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 167 คน (ข้อมูลสำรวจปี 2535)

3. กลุ่มตัวอย่างประชากรผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดตัวอย่างประชากร โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

3.1 กำหนดขนาดตัวอย่างประชากรผู้ให้ข้อมูล โดยใช้ค่าจากตารางของ Krejcie และ Morgan (1970) ได้ตัวอย่างประชากร 118 คน

3.2 เลือกโรงพยาบาลที่เป็นตัวอย่างโดยจำแนกโรงพยาบาล เป็น 4 กลุ่มตามสังกัด และสุ่มตัวอย่างโรงพยาบาลจากแต่ละสังกัดโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้อัตราส่วน 1:2 และในสังกัดที่มีโรงพยาบาลเพียงแห่งเดียว ก็กำหนดโรงพยาบาลแห่งเดียวนั้นเป็นตัวอย่างโรงพยาบาล

3.3 หาจำนวนตัวอย่างประชากรผู้ให้ข้อมูลของแต่ละโรงพยาบาลที่สุ่มได้ ตามสัดส่วนประชากรในแต่ละโรงพยาบาล ให้ได้จำนวนตัวอย่างประชากรผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 118 คน แต่เนื่องจากพบว่าประชากรทั้งหมดของโรงพยาบาลที่สุ่มได้มี 122 คน ผู้วิจัยจึงใช้ประชากรทั้ง 122 คนนี้เป็นตัวอย่างประชากรผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากร และตัวอย่างประชากรจำแนกตามระดับของโรงพยาบาลในแต่ละสังกัด

สังกัด	โรงพยาบาล	ตัวอย่างประชากร					รวม
		ประชากร	โรงพยาบาล	ฝ่ายฯ	แผนกฯ	หอผู้ป่วย	
		จำนวน(คน)	จำนวน(คน)	จำนวน(คน)	จำนวน(คน)	จำนวน(คน)	
ทบวงมหา- วิทยาลัย	ศิริราช	69	ศิริราช	3	26	40	69
	รามาริบัติ	27					-
มหาดไทย	ตำรวจ	18	ตำรวจ	6	4	8	18
สาธารณสุข	ราชวิถี	19	ราชวิถี	5	3	11	19
กลาใหม่	พระมงกุฎเกล้า	16	พระมงกุฎเกล้า	3	4	9	16
	สมเด็จพระ ปิณฑเกล้าฯ	18					-
	รวม	167		17	37	68	122

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 4 ชุด

- ชุดที่ 1 แบบตรวจรายการข้อมูลทั่วไปของแหล่งข้อมูล
- ชุดที่ 2 แบบตรวจรายการและสัมภาษณ์ เกี่ยวกับปรัชญาขององค์การพยาบาล
- ชุดที่ 3 แบบตรวจรายการและสัมภาษณ์ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ขององค์การพยาบาล
- ชุดที่ 4 แบบสอบถามการปฏิบัติตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ขององค์การพยาบาล

ลักษณะของเครื่องมือ

ชุดที่ 1 แบบตรวจรายการข้อมูลทั่วไปของแหล่งข้อมูล ประกอบด้วย โรงพยาบาลที่ศึกษา องค์กรที่ศึกษา เอกสารที่ศึกษา และผู้ให้ข้อมูล

ชุดที่ 2 แบบตรวจรายการและสัมภาษณ์เกี่ยวกับปรัชญาขององค์การพยาบาล มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของปรัชญาขององค์การพยาบาล ประกอบด้วยลักษณะเอกสารที่พบ เนื้อหา ลักษณะการเขียน และลักษณะการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ลักษณะเนื้อหาของปรัชญาขององค์การพยาบาล เป็นแบบตรวจรายการและสัมภาษณ์เกี่ยวกับปรัชญาขององค์การพยาบาล มี 34 ข้อ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านผู้ป่วย/ผู้รับบริการ	9 ข้อ
2. ด้านการพยาบาล/การปฏิบัติการพยาบาล	13 ข้อ
3. ด้านพยาบาล/ผู้ให้บริการ	12 ข้อ

ชุดที่ 3 แบบตรวจรายการและสัมภาษณ์เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ขององค์การพยาบาล มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของวัตถุประสงค์ขององค์การพยาบาล ประกอบด้วยลักษณะเอกสารที่พบ เนื้อหา ลักษณะการเขียน และลักษณะการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ลักษณะเนื้อหาของวัตถุประสงค์ขององค์การพยาบาล เป็นแบบตรวจรายการและสัมภาษณ์เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ขององค์การพยาบาล มี 32 ข้อ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านผู้ป่วย/ผู้รับบริการ	6 ข้อ
2. ด้านการพยาบาล/การปฏิบัติการพยาบาล	15 ข้อ
3. ด้านพยาบาล/ผู้ให้บริการ	11 ข้อ

ชุดที่ 4 แบบสอบถามการปฏิบัติตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ขององค์การพยาบาล มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย อายุ ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่ง วุฒิกการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์ด้านการศึกษาด้านการบริหาร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการปฏิบัติในองค์การพยาบาล มี 119 ข้อ โดยแบ่งเป็น 8 ด้าน คือ

1. การปฏิบัติเพื่อส่งเสริมบริการพยาบาลที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพแก่ผู้รับบริการ จำนวน 33 ข้อ
2. การปฏิบัติเพื่อส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของการปฏิบัติการพยาบาล จำนวน 30 ข้อ
3. การปฏิบัติเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการศึกษากาปฏิบัติแก่นักศึกษาและบุคลากรที่มีสุขภาพ 10 ข้อ
4. การปฏิบัติเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยทางสุขภาพ จำนวน 12 ข้อ
5. การปฏิบัติเพื่อส่งเสริมสัมพันธภาพกับหน่วยงานต่าง ๆ จำนวน 8 ข้อ
6. การปฏิบัติเพื่อส่งเสริมสุขภาพอนามัยในชุมชน จำนวน 7 ข้อ
7. การปฏิบัติเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้า และเสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากร 11 ข้อ
8. การปฏิบัติเพื่อส่งเสริมบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ และกฎหมายวิชาชีพของประเทศ จำนวน 8 ข้อ

การสร้างเครื่องมือ

ชุดที่ 1 และชุดที่ 4 ตอนที่ 1 แบบตรวจรายการข้อมูลทั่วไปของแหล่งข้อมูล และแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล เป็นแบบให้เลือกตอบตามรายการ และเติมคำ

ชุดที่ 2, ชุดที่ 3 และชุดที่ 4 ตอนที่ 2 มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษา ค้นคว้า เกี่ยวกับลักษณะการกำหนด และเนื้อหาของปรัชญาและวัตถุประสงค์รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติตามปรัชญา และวัตถุประสงค์ขององค์การพยาบาลในระดับฝ่ายการพยาบาล แผนกการพยาบาล และหอผู้ป่วย ตลอดจนศึกษาถึงวิธีการสร้างเครื่องมือวิจัยจากตำรา เอกสาร วารสาร วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ

2. ศึกษาลักษณะการกำหนด และเนื้อหาของปรัชญาและวัตถุประสงค์ พร้อมทั้งแนวทางการปฏิบัติตามปรัชญา และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ขององค์การพยาบาล โดยการสัมภาษณ์เพื่อขอคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิทางการบริหารการบริการพยาบาล และทางการศึกษาพยาบาลอย่างไม่เป็นทางการ

3. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและจากตำราเอกสารต่าง ๆ มา กำหนดกรอบแนวคิดกว้าง ๆ แล้วสร้างแบบตรวจรายการและสัมภาษณ์เกี่ยวกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ขององค์การพยาบาล และสร้างแบบสอบถามเพื่อสำรวจเกี่ยวกับการปฏิบัติในองค์การพยาบาลพร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน และการแปรผลคะแนนดังนี้

3.1 แบบตรวจรายการและสัมภาษณ์เกี่ยวกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ขององค์การพยาบาล (ชุดที่ 2 และชุดที่ 3)

3.1.1 การให้คะแนน ข้อรายการที่ใช้ตรวจรายการเอกสารและสัมภาษณ์ผู้บริหารองค์การพยาบาลจะเป็นข้อรายการที่มีเนื้อหาเหมือนกัน คือมีความหมายถึงเรื่องเดียวกัน ถ้าตรวจข้อรายการใดแล้วพบว่า "มี" หรือ "ใช่" ให้คะแนนเป็น "1" ถ้า "ไม่มี" หรือ "ไม่ใช่" ให้คะแนนเป็น "0"

3.1.2 การแปรผลคะแนนเนื้อหา ปรัชญา และวัตถุประสงค์ขององค์การพยาบาล แต่ละด้านใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00	ถือเป็นระดับสูงที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49	ถือเป็นระดับสูง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49	ถือเป็นระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49	ถือเป็นระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49	ถือเป็นระดับต่ำมาก

(ประคอง กรรมผลุต, 2528)

3.1.2.1 เนื้อหาปรัชญา ด้านผู้ป่วย/ผู้รับบริการ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 8.09 - 9.00	หมายถึง เนื้อหาที่มีความครอบคลุมมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 6.29 - 8.08	หมายถึง เนื้อหาที่มีความครอบคลุมมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.49 - 6.28	หมายถึง เนื้อหาที่มีความครอบคลุมในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.69 - 4.48 หมายถึง เนื้อหามีน้อย
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 2.68 หมายถึง เนื้อหาน้อยที่สุด

3.1.2.2 เนื้อหาปรัชญา ด้านการพยาบาล/การปฏิบัติการพยาบาล

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 11.68 - 13 หมายถึง เนื้อหาที่มีความครอบคลุมมากที่สุด
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 9.08 - 11.67 หมายถึง เนื้อหาที่มีความครอบคลุมมาก
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 6.48 - 9.07 หมายถึง เนื้อหาที่มีความครอบคลุมในระดับ
 ปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.88 - 6.47 หมายถึง เนื้อหามีน้อย
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 3.87 หมายถึง เนื้อหามีน้อยที่สุด

3.1.2.3 เนื้อหาปรัชญา ด้านพยาบาล/ผู้ให้บริการ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 10.79 - 12.00 หมายถึง เนื้อหาที่มีความครอบคลุมมากที่สุด
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 8.39 - 10.78 หมายถึง เนื้อหาที่มีความครอบคลุมมาก
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 5.99 - 8.38 หมายถึง เนื้อหาที่มีความครอบคลุมในระดับ
 ปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.59 - 5.98 หมายถึง เนื้อหามีน้อย
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 3.58 หมายถึง เนื้อหามีน้อยที่สุด

2.1.2.4 เนื้อหาวัตถุประสงค์ที่มีต่อปรัชญา ด้านผู้ป่วย/ผู้รับบริการ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 5.40 - 6.00 หมายถึง เนื้อหาที่มีความครอบคลุมมากที่สุด
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.20 - 5.39 หมายถึง เนื้อหาที่มีความครอบคลุมมาก
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.00 - 4.19 หมายถึง เนื้อหาที่มีความครอบคลุมในระดับ
 ปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.80 - 2.99 หมายถึง เนื้อหามีน้อย
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.79 หมายถึง เนื้อหามีน้อยที่สุด

2.1.2.5 เนื้อหาวัตถุประสงค์ที่มีต่อปรัชญา ด้านการพยาบาล/

การปฏิบัติพยาบาล

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	13.48 - 15.00	หมายถึง	เนื้อหามีความครอบคลุมมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	10.48 - 13.47	หมายถึง	เนื้อหามีความครอบคลุมมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	7.48 - 10.47	หมายถึง	เนื้อหามีความครอบคลุมในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4.48 - 7.47	หมายถึง	เนื้อหามีน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 4.47	หมายถึง	เนื้อหามีน้อยที่สุด

3.1.2.6 เนื้อหาวัตถุประสงค์ที่มีต่อปรัชญา ด้านพยาบาล/

ผู้ให้บริการ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	9.89 - 11.00	หมายถึง	เนื้อหามีความครอบคลุมมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	7.69 - 9.88	หมายถึง	เนื้อหามีความครอบคลุมมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	5.49 - 7.68	หมายถึง	เนื้อหามีความครอบคลุมในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.29 - 5.48	หมายถึง	เนื้อหามีน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 3.28	หมายถึง	เนื้อหามีน้อยที่สุด

3.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามปรัชญา และวัตถุประสงค์ขององค์การพยาบาล (ชุดที่ 4 ตอนที่ 2)

3.2.1 การให้คะแนน ถ้าพบว่าการปฏิบัติข้อรายการใดได้คำตอบว่า "ปฏิบัติ" ให้คะแนนเป็น "1" ถ้าตอบว่า "ไม่ปฏิบัติ" ให้คะแนนเป็น "0"

สำหรับรายละเอียดปลีกย่อยของการดำเนินการ ระบบงาน หรือรูปแบบการปฏิบัติที่เกิดขึ้นในองค์การที่ตอบโดยกาเครื่องหมาย / ใน หน้าข้อความที่แสดงการกระทำนั้น ตอบได้มากกว่า 1 ข้อรายการ และไม่นับคะแนน แต่จะใช้เพื่อเพิ่มความชัดเจนของข้อรายการต่าง ๆ และใช้ประกอบการอภิปราย

การตัดสินโดยรวมของการปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ถือว่าถ้ามีการปฏิบัติเกินกว่า 60 % จึงถือว่ามี การปฏิบัติและ ให้คะแนนเป็น "1" ถ้าต่ำกว่านั้น ถือว่าไม่ปฏิบัติ ให้คะแนนเป็น "0"

และในการตัดสินการปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ จะสรุปเป็นภาพรวมของแต่ละระดับ คือ ฝ่ายการพยาบาล แผนกการพยาบาล หอผู้ป่วย และโดยรวม

3.2.2 การแปรผลคะแนนการปฏิบัติตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ขององค์การพยาบาล แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับกลาง และระดับต่ำ โดยใช้เกณฑ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ 8 ใน 11 ท่าน ดังนี้

80 - 100 % ถือว่ามีการปฏิบัติในระดับสูง

60 - 79 % ถือว่ามีการปฏิบัติในระดับกลาง

1 - 59 % ถือว่ามีการปฏิบัติในระดับต่ำ

3.2.2.1 การปฏิบัติเพื่อส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพของบริการพยาบาลแก่ผู้ป่วย/ผู้รับบริการ

คะแนน 26.08 - 33.00 ถือว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง

คะแนน 19.48 - 26.07 ถือว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 1.00 - 19.47 ถือว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำ

3.2.2.2 การปฏิบัติเพื่อส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของการปฏิบัติการพยาบาล

คะแนน 23.71 - 30.00 ถือว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง

คะแนน 17.71 - 23.70 ถือว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 1.00 - 17.70 ถือว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำ

3.2.2.3 การปฏิบัติเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาภาคปฏิบัติแก่นักศึกษาและบุคลากรทีมสุขภาพ

- คะแนน 7.91 - 10.00 ถือว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
 คะแนน 5.91 - 7.90 ถือว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
 คะแนน 1.00 - 5.90 ถือว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำ

3.2.2.4 การปฏิบัติเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยทางสุขภาพ

- คะแนน 9.49 - 12.00 ถือว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
 คะแนน 7.09 - 9.48 ถือว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
 คะแนน 1.00 - 7.08 ถือว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำ

3.2.2.5 การปฏิบัติเพื่อส่งเสริมสัมพันธ์ภาพกับหน่วยงานต่าง ๆ

- คะแนน 6.33 - 8.00 ถือว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
 คะแนน 4.73 - 6.32 ถือว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
 คะแนน 1.00 - 4.72 ถือว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำ

3.2.2.6 การปฏิบัติเพื่อส่งเสริมสุขภาพอนามัยในชุมชน

- คะแนน 5.54 - 7.00 ถือว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
 คะแนน 4.14 - 5.53 ถือว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
 คะแนน 1.00 - 4.13 ถือว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำ

3.2.2.7 การปฏิบัติเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าและเสริมสร้าง

ขวัญกำลังใจแก่บุคลากร

- คะแนน 8.70 - 11.00 ถือว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง
 คะแนน 6.50 - 8.69 ถือว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
 คะแนน 1.00 - 6.49 ถือว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำ

3.2.2.8 การปฏิบัติเพื่อส่งเสริมบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

ของบุคลากร ตามจรรยาบรรณวิชาชีพและกฎหมายวิชาชีพของประเทศ

- คะแนน 6.33 - 8.00 ถือว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง

คะแนน 4.73 - 6.32 ถือว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 1.00 - 4.72 ถือว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำ

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

ผู้วิจัยนำกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ (ภาคผนวก ก) พร้อมด้วยแบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไปของแหล่งข้อมูล แบบตรวจรายการและสัมภาษณ์เกี่ยวกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของ องค์การพยาบาล และแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติในองค์การพยาบาล ที่สร้างขึ้นไปเสนอต่อ ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาพยาบาล และผู้ทรงคุณวุฒิทางการบริหารองค์การพยาบาลจำนวน 11 ท่าน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในภาคผนวก ก) เพื่อตัดสินความตรงของเนื้อหา รวมทั้งความเหมาะสมของ ข้อความที่ใช้ในแต่ละข้อรายการ โดยกำหนดเกณฑ์ของความตรงว่าถ้าข้อรายการใดผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นด้วย 8 ท่าน ถือว่าข้อรายการนั้นใช้ได้ และนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป ถ้าผู้ทรงคุณวุฒิท่านใด ให้ข้อคิดเห็นหรือเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้วิจัยจะนำมาแก้ไขปรับปรุงข้อรายการนั้น ๆ โดยพิจารณา ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งเมื่อแบบตรวจรายการและสัมภาษณ์เกี่ยวกับปรัชญา วัตถุประสงค์ และแบบสอบถามการปฏิบัติในองค์การพยาบาลได้รับการตรวจสอบและปรับปรุงตามขั้นตอนที่กล่าวมา ถือว่ามีความครอบคลุม เหมาะสม ถูกต้อง และตรงตามเนื้อหา

การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability)

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นชุดที่ 2, ชุดที่ 3 และชุดที่ 4 ตอนที่ 2 ไปทดลองใช้กับ กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับตัวอย่างประชากรที่ศึกษา คือเป็นผู้ที่อยู่ในตำแหน่งผู้ตรวจการ หรือหัวหน้าหอผู้ป่วยในของแผนกอายุรกรรม ศัลยกรรม กุมารเวชกรรม และสูติ-นรีเวชกรรม ของโรงพยาบาลขนาด 500 เตียงขึ้นไป แต่มีพื้นที่อยู่ในภูมิภาค ได้แก่ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ โรงพยาบาลชลบุรี โรงพยาบาลมหาสารคามราชสิมา โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น และโรงพยาบาล ศรีนครินทร์ขอนแก่น โดยใช้ตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 30 คน ใช้วิธีการหาค่าความเที่ยงแบบ ทดสอบซ้ำ (Test-Retest method) ห่างกัน 1 สัปดาห์ แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) (ประคอง กรรณสูตร, 2528 คู่มือภาคผนวก ข) ได้ค่าความเที่ยงของเครื่องมือชุดที่ 2, ชุดที่ 3

และชุดที่ 4 ตอนที่ 2 เท่ากับ 0.81, 0.93 และ 0.90 ตามลำดับ และได้ค่าความเที่ยงของเครื่องมือทั้งฉบับเป็น 0.90

ผู้วิจัยได้พิจารณาข้อรายการที่ตัวอย่างประชากรตอบไม่ตรงกัน 2 ครั้ง ทำการปรับปรุงแก้ไขข้อความเพื่อให้มีความเข้าใจดีขึ้น และถูกต้องตรงกัน จากนั้นจึงนำไปให้ตัวอย่างประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ศึกษาอีกกลุ่มหนึ่ง คือ จากโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ โรงพยาบาลศูนย์ลำปาง และโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยใช้ประชากรทั้งสิ้น 10 คน ใช้วิธีทดสอบซ้ำ (Test-Retest) ห่างกัน 1 สัปดาห์เหมือนเดิม แล้วนำค่าคะแนนที่ได้มาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) (ดูภาคผนวก ข) ได้ค่าความเที่ยงของเครื่องมือชุดที่ 2, ชุดที่ 3 และชุดที่ 4 ตอนที่ 2 เท่ากับ .96, .88 และ .98 ตามลำดับ และได้ค่าความเที่ยงของเครื่องมือทั้งฉบับเท่ากับ .98 หลังจากนั้นจึงได้นำเครื่องมือไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ทำการสุ่มโรงพยาบาลที่จะใช้เป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัย
2. ขอลงหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลที่เป็นตัวอย่างประชากรที่ต้องการศึกษา เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยทำการตรวจเอกสารขององค์การพยาบาล เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไป และลักษณะเนื้อหาของปรัชญาและวัตถุประสงค์ขององค์การพยาบาลด้วยตนเอง
4. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามแก่ตัวอย่างประชากรการวิจัย พร้อมทั้งให้การอธิบาย และชี้แจงขั้นตอนในการตอบแบบสอบถามการปฏิบัติ พร้อมทั้งนัดหมายวันที่จะขอรับแบบสอบถามคืน และสัมภาษณ์เกี่ยวกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ขององค์การพยาบาลด้วยตนเอง โดยใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามประมาณ 1-3 สัปดาห์

5. ผู้วิจัยใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้นประมาณ 6 สัปดาห์ โดยแจกเครื่องมือวิจัยแก่ตัวอย่างประชากร จำนวน 122 คน และได้ข้อมูลที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์จำนวน 117 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.90

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของแหล่งข้อมูลและข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล คำนวณเป็นค่าร้อยละ
2. เอกสารที่เกี่ยวกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ คำนวณเป็นค่าร้อยละตามลักษณะที่พบ
3. คະແນວรวมของปรัชญาและวัตถุประสงค์ขององค์การพยาบาลแต่ละด้าน ที่ได้จากการตรวจเอกสารและสัมภาษณ์ รวมทั้งการปฏิบัติด้านต่าง ๆ หากค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับ
4. รายละเอียดของเนื้อหาของปรัชญาและวัตถุประสงค์ แจกแจงตามความถี่ของการตรวจพบในองค์การพยาบาลระดับต่าง ๆ และโดยรวม
5. สรุปคะแนนการปฏิบัติตามปรัชญาและวัตถุประสงค์แต่ละด้านเป็นรายชื่อขององค์การพยาบาล ทั้ง 3 ระดับ คือ ฝ่ายการพยาบาล แผนกการพยาบาล และหอผู้ป่วย จากความถี่ของการปฏิบัติ แล้วหาความสอดคล้องของการปฏิบัติด้านต่าง ๆ ในองค์การพยาบาล 3 ระดับนี้ โดยใช้ The Cochran Q-Test (Siegel 1956) แทนที่การตัดสินใจใช้ค่า Q ที่คำนวณได้เทียบกับค่าวิกฤตของไคสแควร์ (Critical Values of Chi-Square) ที่ $df = 2$ และระดับนัยสำคัญ .01 ถ้า Q ที่ได้น้อยกว่าค่าจากตารางแสดงว่าการปฏิบัติตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ระหว่างฝ่ายการพยาบาล แผนกการพยาบาล และหอผู้ป่วย มีความสอดคล้องกัน ซึ่งหมายความว่าความถี่ของการปฏิบัติในข้อรายการต่าง ๆ ของฝ่ายการพยาบาล แผนกการพยาบาลและหอผู้ป่วยเกิดขึ้นเหมือนกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลบางส่วนวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคิดเลข บางส่วนกระทำโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS* (Statistic Package for the social Science) ที่สถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย